

ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА

A Member of NBG Group

ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ 2009 ГОДИНА

съгласно чл. 335-339 на Наредба № 8 на БНБ за капиталовата адекватност на кредитните институции

ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА АД е регистрирана в Република България, с адрес на управление – гр. София, ул. ”Света София” 5. Основен акционер на ОББ е Национална банка на Гърция, притежаваща 99.9 % от регистрирания капитал. Банката притежава пълен лиценз за извършване на банкови и финансови операции в страната и в чужбина.

Обхват и методи на консолидация

Настоящото оповестяване е изготвено на неконсолидирана база. ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА АД изготвя допълнително оповестяване на консолидирана основа в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.

Политики и правила за управление на риска

Организационната структура по управление на риска в Обединена българска банка предполага ясно разпределение на отговорностите и предотвратяване конфликт на интереси на всички възможни равнища.

Функциите по управление на риска са разпределени на следните три нива:

- *Стратегическо* - осъществява се от Съвет на директорите, който утвърждава стратегията за управление на риска в съответствие на утвърдената за цялата NBG Group. Съвета на Директорите на ОББ назначава Комитет за управление на риска. Неговите правомощия са одобрение на рисковата и капиталовата стратегия, рисковия профил и толеранс (апетит), промени в дефинициите на ОББ за различните видове риск, съотношението риск-доходност. Съветът на

Директорите на ОББ назначава Комитетът за Одит на ОББ, който осигурява независима външна проверка и оценка на системите за контрол и управление на риска.

- *Тактическо* – осъществява се от Изпълнителния мениджмънт на Банката чрез специализирани колективни органи, утвърждаващи всички политики и процедури по управление на риска и въвеждането на адекватни системи за контрол на поеманите рискове. Такива колективни органи са Комитет за управление на активите и пасивите, Кредитен комитет и Комитет за нови продукти. На това ниво важна роля изпълнява Управление «Управление на риска», което идентифицира, контролира, оценява риска, осигурява подходящи средства и методологии за тази цел, измерва рисково-претеглената доходност, отчита се на съответните ръководни органи и предлага мерки за ограничаване на риска. Ръководителят на структурата по управление на риска е на пряко подчинение както на изпълнителното ръководство на Банката, така и на ръководителя на NBG Group Risk Management. Едновременно с това е и пълноправен член на всички изброени по-горе колективни органи на управление.

Управление „Управление на риска” следи нивата на поетите от банката кредитен, пазарен, ликвиден и операционен риск поотделно и като цяло чрез служителите си в Дирекция „Корпоративен кредитен риск и капиталово планиране”, Дирекция „Управление на риска Банкиране на дребно”, отдел „Моделирание на риска”, отдел „Пазарен риск” и отдел „Операционен риск”.

Управление „Управление на риска” ръководи и координира цялостния процес по въвеждане на Базел 2 на ниво ОББ в пълно съответствие с процеса по управление на същата програма на ниво NBG Group. В тази връзка всички стратегии, политики и процедури за управление и анализ на основните видове риск, в това число и на капиталовата адекватност са разработени и съгласувани с акционера на банката.

Политиките за управление на риска дефинират и анализират рисковете, които Банката поема и определят подходящи лимити и процедури за контрол. Политиките и процедурите се преразглеждат периодично с цел отразяване на настъпили промени в пазарните условия и предлаганите продукти и услуги.

Измерването и оценката на риска се осъществяват чрез използване на методи, базирани на най-добрата банкова практика, като възприетите методологии и процедури се преразглеждат регулярно.

Банката е възприела система от лимити, която подпомага ефективното управление на риска. Лимитите са разделени по държави, контрагенти, категории риск и др. и съответстват на следваната бизнес - стратегия.

Осъществява се последователен и ефективен мониторинг на поеманите от банката рискове, за което Управление „Управление на риска” информира Изпълнителния мениджмънт чрез изготвяни регулярно и на ад хок база отчети до членовете на Комитета за управление на риска, Комитета за управление на активите и пасивите (ALCO) и Кредитен комитет.

“Специализирана служба по вътрешен одит” извършва редовен преглед на адекватността и качеството на възприетите механизми за вътрешен контрол на риска.

ОББ АД е разработила следните политики и правила за управление на риска:

- Стратегия за управление на риска;
- Корпоративна кредитна политика;
- Ритейл риск кредитна политика;
- Политика за управление на пазарния риск;
- Политика и процедури за риск от контрагента по страни;
- Правила и процедури за риск от контрагента по банки;
- Политика за управление на ликвидния риск;
- Рамка за управление на операционния риск;
- Политика за управление на лихвения риск в банков портфейл.
- Политика за оценка и класификация на рискови експозиции и установяване на специфични провизии за кредитен риск за целите на наредба №9 на БНБ

За цялостното и ефективно управление на риска спомагат и действащите вътрешни правила, процедури, методики и инструкции като например: Вътрешни правила за разкриване и предотвратяване на конфликт на интереси; Процедура за разработване и въвеждане на нови продукти; Политика за инвестиции в ценни книжа; Политика за оценка и класификация на рисковите експозиции и установяване на специфични провизии, Политика за формиране на провизии за обезценка и отписване на финансови активи и др.

Структура и елементи на капиталовата база

31 декември 2009 г.

000 BGN

Регистриран и внесен капитал	75,964
Резерви	867,486
<i>Намаления от капитала</i>	
Нематериални активи	(14,877)
50% от размера на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия	(4,360)
50% от размера на специфичните провизии за кредитен риск	(111,304)
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	812,910
Резерви от преоценка на недвижими имоти	0
Подчинен срочен дълг	254,258
<i>Намаления от капитала</i>	
50% от размера на инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия	(4,360)
50% от размера на специфичните провизии за кредитен риск	(111,304)
КАПИТАЛ ОТ ВТОРИ РЕД	138,594
СОБСТВЕН КАПИТАЛ (КАПИТАЛОВА БАЗА)	951,504

Капиталови изисквания

Банката изпълнява надзорните изисквания на БНБ, според които коефициентите на капиталовата адекватност на капитала от Първи ред и на Общата капиталова адекватност трябва да са съответно не по-малко от 6 % и не по-малко от 12 %.

Капиталовите изисквания към 31 декември 2009 г. по класове експозиции след прилагане разпоредбите на Наредба № 8 на БНБ са следните:

000 BGN

ЗА КРЕДИТЕН РИСК, КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА, РИСК ОТ РАЗСЕЙВАНЕ И СЕТЪЛМЕНТ РИСК ПРИ СВОБОДНИ ДОСТАВКИ	503,682
Централни правителства и централни банки	1,310
Регионални и местни органи на властта	728
Институции	2,026
Предприятия	278,534
Експозиции на дребно	146,611
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	45,907
Просрочени позиции	17,989
Други позиции	10,578
ЗА ПОЗИЦИОНЕН, ВАЛУТЕН И СТОКОВ РИСК	3,217
Дългови инструменти	3,216
Капиталови инструменти	0
Валутна позиция	0
ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	55,319
ДРУГИ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ съгласно чл.7 от Наредба № 8 на БНБ	281,109
ОБЩИ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ	843,328
Превишение (+) / недостиг (-) на собствения капитал	108,176
Отношение на обща капиталова адекватност (%)	13.54%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред (%)	11.57%

Структурата на изискуемия капитал по типове риск е следната:

Кредитен риск	89.59%
Пазарен риск	0.57%
Операционен риск	9.84%

При определяне капиталовите изисквания за кредитен и пазарен риск е използван стандартизирания подход, а при определяне капиталовите изисквания за операционен риск е използван подхода на базисния индикатор.

Експозиция към кредитен риск от контрагента

Кредитният риск от контрагента възниква при сделки с дериватни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, транзакции с удължен сетълмент и представлява рискът контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката.

Банката има приети правила и процедури за оценка, управление и контрол на риск от контрагента по страни и банки. Всяка банка-контрагент получава рисковата рейтингова категория в съответствие с официалния ѝ рейтинг или с присъдения ѝ вътрешен такъв. На тази база и съобразно възприетата методология се определят лимити за размера на поетия риск по отношение на един контрагент. „Управление на риска” наблюдава ежедневно тяхното изпълнение.

Вземанията от местни и чуждестранни банки, вземанията или задълженията за обратно изкупуване на ценни книжа и валутните сделки към 31.12.2009 г. получават рисковото тегло според изискванията на Наредба 8, като преобладаващата част от тях са с краткосрочен характер и са осъществени с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг.

Банката заделя капитал за кредитен риск от контрагента, произтичащ от сделките с деривати и репо-сделки, използвайки метода на пазарната оценка, съгласно чл. 238 от Наредба 8.

Капиталови изисквания за риск от контрагента 000 BGN

<i>Клас експозиции</i>	<i>Финансиращи сделки по ЦК</i>	<i>Деривати</i>	ОБЩО:
<i>Експозиции към институции</i>	34	90	124
<i>Експозиции към предприятия</i>	0	39	39
<i>Експозиции на дребно</i>	0	0	0
ОБЩО:	34	129	163

Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване

Общата сума на експозициите след провизии и корекции в стойността и преди отчитане ефекта от редуциране на кредитния риск и коригиране на задбалансовата позиция по конверсионни коефициенти към 31 декември 2009 г. е следната:

000 BGN

КЛАС ЕКСПОЗИЦИЯ	БАЛАНСОВА ПОЗИЦИЯ	ЗАДБАЛАНСОВА ПОЗИЦИЯ
<i>Централни правителства и централни банки</i>	977,160	-
<i>Регионални и местни органи на властта</i>	17,695	1,173
<i>Институции</i>	103,078	-
<i>Предприятия</i>	3,291,968	465,066
<i>Експозиции на дребно</i>	1,671,821	333,880
<i>Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество</i>	1,143,510	9,382
<i>Просрочени позиции</i>	224,860	-
<i>Други позиции</i>	328,664	-
ОБЩО:	7,758,756	809,501

Разпределение на експозициите – *Предприятия, Експозиции на дребно, Експозиции обезпечени с недвижимо имущество и Просрочени позиции* по отрасли (преди провизии):

<i>ИМЕ НА ОТРАСЪЛА</i>	<i>000 BGN</i> БРУТНА БАЛАНСОВА ПОЗИЦИЯ
<i>Селско стопанство</i>	225,428
<i>Производство на хранителни продукти</i>	226,455
<i>Производство на текстил и облекло</i>	56,313
<i>Производство на дървен материал и изделия от него</i>	75,560
<i>Производство на горива</i>	143,401
<i>Металургия и производство на метални изделия</i>	209,544
<i>Производство на машини и оборудване</i>	143,709
<i>Снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода</i>	72,027
<i>Строителство</i>	683,316
<i>Търговия на дребно</i>	1,264,499
<i>Хотели и ресторанти</i>	227,162
<i>Транспорт, складиране и съобщения</i>	196,476
<i>Други услуги</i>	458,539
<i>Експозиции на дребно</i>	1,692,617
<i>Вземания обезпечени с недвижимо имущество</i>	1,143,510
ОБЩО	6,818,555

Банката е изложена на кредитен риск, който представлява рискът, че даден контрагент няма да може да плати изцяло сумите, когато станат дължими.

Банката остойностява риска, свързан с контрагента като използва вътрешни рейтинги на базата на определени количествени и качествени критерии. Вътрешният рейтинг на кредитополучателя служи като база за изчисляване на прогнозния риск. От 2005 г. насам Банката също така използва информация, предоставена от Централния кредитен регистър, управляван от Централната банка, за който от всички банки се изисква да предоставят съответната информация. Що се отнася до точковата система за клиенти при кредитиране на дребно, Банката основно използва количествени критерии, както и информация, предоставена от Централния кредитен регистър.

В процеса на кредитиране се прилагат детайлни процедури за проучване на икономическата състоятелност на всеки проект, типа обезпечения, приемливи за Банката, контрола по използване на предоставените средства и администрирането на тази дейност. В зависимост от размера, кредитите се одобряват от кредитни центрове, Кредитния комитет и Изпълнителния кредитен комитет или от Съвета на директорите, в съответствие с техните нива на пълномощия.

Банката съблюдава концентрацията на кредитния риск на съвкупна база (т.е., по отношение на всички балансови и задбалансови позиции). По-конкретно, Банката проследява концентрациите на кредитен риск по отрасли и по групи свързани лица. По отношение на групите свързани лица Банката проследява съотношението на кредитните експозиции на групите към капитала на Банката.

За целите на риска и съгласно националните банкови разпоредби, Банката класифицира вземанията по кредити и другите вземания, породени от финансовите ѝ дейности. Тази класификация се ревизира и осъвременява ежемесечно.

Експозицията към кредитен риск също така отчасти се управлява чрез получаването на обезпечение и корпоративни и лични гаранции. Експозицията към кредитен риск се управлява чрез периодичен анализ на способността на кредитополучателите и потенциалните такива да посрещнат задълженията за плащане по лихва и главница, както и чрез промяна на тези кредитни лимити, където е необходимо.

Експозицията към кредитен риск се ограничава чрез определянето на лимити за размера на поетия риск по отношение на един кредитополучател или групи от кредитополучатели, както и лимити по държави. Експозициите допълнително се ограничават от под-лимити, покриващи валутните експозиции и тези към паричните пазари. Действителните експозиции спрямо лимитите се наблюдават ежедневно.

За целите на управление на кредитния риск, Банката класифицира вземанията по кредити и другите вземания, породени от финансовите ѝ дейности. На преглед за обезценка подлежат всички финансови активи, класифицирани в групи “кредити и аванси”, “финансови активи държани до падеж” и “финансови активи на разположение за продажба”. Банката прави преценка на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Провизиране на кредитен риск за загуби от обезценка на кредити и аванси се прави, ако е налице обективно доказателство, че Банката няма да може да събере всички дължими суми по даден иск, съгласно оригиналните договорни условия. “Иск” означава кредит, предоставен депозит, вземане, ангажимент, например акредитив, гаранция или ангажимент за отпускане на кредит.

Обективните доказателства, че „искът” е обезценен включват видими данни, които са известни на Банката относно следните събития, водещи до загуба:

- (а) значително финансово затруднение на емитента или длъжника;
- (б) нарушение на договора, като забава при плащане на дължими лихви или главници;
- (в) предоставяне на отстъпки на кредитополучателя, поради икономически или правни основания в следствие на неговите затруднения;
- (г) съществува вероятност, че кредитополучателят ще изпадне в несъстоятелност;
- (д) изчезването на активен пазар за този финансов актив поради финансови затруднения, или
- (е) данни, показващи, че има измеримо намаление в прогнозираните бъдещи парични потоци от определена група от финансови активи след първоначалното им

признаване, независимо че намалението все още не може да бъде обвързано с индивидуални финансови активи от групата, включително:

- неблагоприятни промени в статуса на плащането на заемополучателите в групата (например, нарастване на броя на закъснелите плащания), или
- национални или локални икономически условия, свързани с просрочията по активите, включени в групата.

Провизията за обезценка по кредити се отчита като намаление на балансовата стойност на даден иск в отчета за финансовото състояние, а за задбалансовите позиции, като например ангажимент, банкова гаранция, провизията за загуба от обезценка се отчита в други пасиви. Увеличението на провизиите за обезценка на кредити се извършва чрез признаване на разходи за обезценка и несъбираемост в отчета за доходите.

Банката оценява дали съществува обективно доказателство за обезценка индивидуално за кредити, определени като значими (съществени) и колективно за кредити, които не са определени като индивидуално значими.

Ако е налице обективно доказателство, за наличие на обезценка по кредити и аванси, отчитани по амортизируема стойност, сумата на загубата се измерва като разликата между балансовата стойност на кредитите и настоящата стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци (без бъдещи загуби от кредити, които все още не са възникнали) дисконтирана с: а) оригиналния действащ лихвен процент на кредита, ако кредитът е с фиксиран лихвен процент; или б) текущия действащ лихвен процент, ако кредитът носи променлива лихва.

При изчислението на настоящата стойност на прогнозните бъдещи парични потоци на обезпечени кредити и аванси се вземат предвид и паричните потоци, които могат да възникнат от реализирането на обезпечението, независимо дали е вероятно да има възбрана или не.

За целите на определяне на загубите от обезценка на портфейлна основа (колективно), кредити и аванси се групират на базата на подобни характеристики на кредитния риск. Корпоративните кредити се групират на база дни на забава (просрочие), тип на кредитния продукт, икономически сектор, големина на бизнеса, вида на обезпечението или други подобни характеристики. Ипотечните и потребителските кредити също така се групират по дни на забава (просрочие) или по вид кредитен продукт. Тези характеристики се отнасят до оценката на бъдещите парични потоци за пулове от кредити, тъй като са показателни за способността на длъжниците да изплащат изцяло дължимите суми и заедно с историческия опит по отношение на загубите от кредити с рискови характеристики, сходни с тези на пула, формират основата за изчисляване на провизията за кредитни загуби.

Историческият опит по отношение на загубите се коригира въз основа на текущо наблюдаваните данни, така че да се отрази ефектът на текущите условия, които не са имали влияние през периода, на който се базира историческия опит, и да се елиминират ефектите и условията на историческия период, които не съществуват в момента.

Всички обезценени кредити се преглеждат и анализират към датата на всеки финансов отчет, като измененията в предположенията за прогнозните парични потоци спрямо направените в предходните периоди се отразяват в увеличение или намаление на

провизията за загуби от обезценка по кредити и аванси. Методологията за измерване на обезценката по кредити и аванси се преглежда периодично от Банката, за да се намалят несъответствията между оценената загуба и действителната загуба.

Кредит, за който се счита, че е несъбираем или няма да бъде събиран поради разходи, свързани с това, се отписва срещу акумулираните провизии за обезценка. Последващо възстановени суми по отписани кредити се признават срещу намаление на текущите разходи от обезценка на кредити в отчета за доходите.

При условие, че в последващ отчетен период сумата на обезценка намалее и намалението се дължи на обективни обстоятелства, които са възникнали след периода, в който е направена обезценката, същата се коригира като се намали корективната сметка, по която се отчитат провизиите за обезценка и се отрази в отчета за доходите в „нетни разходи за обезценка и несъбираемост” на кредити и аванси.

Детайлна информация за разпределение на експозициите без отчитане на ефектите от редуциране на кредитния риск са представени в Годишния финансов отчет на Банката за 2009 г., в бележки 6, 35 и 36.

Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизиран подход за кредитен риск

В изпълнение на чл. 27, ал. 2, т. 2 и чл. 49, ал. 5 от Наредба 8 на БНБ, Обединена Българска Банка използва оценките на рейтинговите агенции Standard&Poor's, Moody's и Fitch Ratings.

Присъдените кредитни оценки от признати АВКО се приравняват към одобрените от БНБ и надзорните органи на държавите-членки на ЕС степени на кредитни качество при определяне на рисковите тегла на съответните класове експозиции при изчисляване на капиталовата адекватност.

Ако са налице кредитни оценки, присъдени от две признати АВКО и те изискват различни рискови тегла, банката прилага по-консервативното от тях.

Капиталови изисквания за позиционен риск и сетълмент риск за инструментите в търговския портфейл, а също и за валутния и стоковия риск за цялостна дейност

Позиционният риск е риск от промяна в цените на дълговите и капиталовите инструменти в търговския портфейл. Той съдържа два компонента: специфичен риск и общ позиционен риск. Специфичен риск е рискът от промяна в цената на финансов инструмент в резултат на фактори отнасящи се до неговия емитент или емитента на базисния инструмент. Общият позиционен риск е рискът от промяна в цената на финансов инструмент в резултат на фактори, независещи от конкретните характеристики на инструмента, например промяна в равнището на лихвените проценти при дълговите инструменти или промяна на капиталовия пазар при капиталовите инструменти.

За нетните позиции в дългови инструменти се заделя специфичен риск по валути и в съответствие с категорията на позицията, базирана на кредитния рейтинг на емитента и остатъчния срок до падежа, съгласно чл.276 от Наредба 8 на БНБ.

Банката използва падежен подход за изчисляването на общия позиционен риск съгласно чл. 278 от Наредба 8. При този подход Банката разпределя дълговите инструменти с фиксиран лихвен процент съобразно остатъчния им срок до падеж, а инструментите с плаващ лихвен процент – в съответствие с остатъчния срок до следващата дата на промяна на лихвения процент.

Специфичният риск за капиталовите инструменти се изчислява посредством умножение на общата брутна позиция по 4%, съгласно чл. 281 на Наредба 8, а общия риск – посредством умножение на общата брутна позиция по 8% съгл. чл. 282 на Наредба 8.

Банката изчислява капиталово изискване за валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл по стандартизирания подход, описан в Глава дванадесета на Наредба 8 на БНБ, но не е заделила капитал за валутен риск, тъй като сумата на общата нетна открита валутна позиция не превишава 2 % от собствения капитал на банката.

Вътрешни модели за пазарен риск

ОББ към 31 декември 2009 г. не прилага подход, базиран на вътрешни модели при изчисляване капиталовите изисквания за пазарен риск.

ОББ използва модели за оценка на пазарния риск за вътрешни цели, на база на които е разработила рамка от лимити с цел мониторинг и ограничаване в разумни граници на поемания от Банката валутен и лихвен риск.

Използва се специализиран софтуерен продукт за оценка на пазарния риск. Системата позволява извършването на оценки и детайлни анализи включващи както основния модел за изчисляване на стойността под риск (VaR), така и подробни анализи на чувствителността на търговския портфейл към различни рискови фактори. Софтуерът разполага и с вградени модули за Back Testing и Stress Testing. Използването на подходящ софтуер е част от подготовката по преминаване към подход, базиран на вътрешни модели при изчисляване капиталовите изисквания за пазарен риск

Експозиции към операционен риск

Операционният риск е риска от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития, като включва в себе си правен риск.

Банката използва подхода на базисния индикатор при изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск, които към 31.12.2009 г. са в размер на 55 319 хил. лева.

Към настоящия момент е внедрена рамка за управление на операционния риск и се премина към изчисляване капиталовите изисквания за операционен риск по стандартизирания подход съгласно Наредба 8 на БНБ.

Капиталови инструменти в банковия портфейл

Капиталовите инструменти в банков портфейл първоначално се признават по справедлива стойност, която включва и разходите по сделката. Последващото отчитане също е по справедлива стойност. Нереализираните печалби и загуби, дължащи се на промяна в справедливата цена на тези финансови активи, се отчитат в собствения капитал.

Инвестициите в акции в дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по цена на придобиване.

Капиталовите участия на ОББ към 31.12.2009 г. са представени в приложената таблица:

000 BGN

<i>Капиталови инструменти в банков портфейл</i>	<i>Балансова стойност</i>
<i>Дялове във взаимни фондове</i>	4,441
<i>Акции</i>	3,904
<i>Акции в дъщерни и асоциирани дружества</i>	8,719
ОБЩО:	17,064

Целият размер на инвестициите в акции и дялове във взаимни фондове от 8 345 хил. лева е отчетен със 100 % риск в клас експозиция „Други позиции“. Инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия са посочени в намаление на капиталовата база на ОББ към 31.12.2009 г., съгласно изискванията на чл.6, ал. 1 от Наредба 8.

Лихвен риск в банковия портфейл

Лихвеният риск се отнася до евентуално неблагоприятно влияние на промените на пазарните лихвени проценти върху печалбата и капитализацията на банката. ОББ управлява лихвения риск и го поддържа в рамките на приемливи параметри като се стреми да поддържа адекватна структура на лихвочувствителните си активи и пасиви и минимизира несъответствието между тях.

ОББ използва модел за оценка на лихвения риск в банковия портфейл, който се базира на изменението в икономическата стойност на активите, пасивите и задбалансовите позиции в съответствие с обема и средната дюрация на несъответствията по валути, при промяна на лихвените равнища с 200 базисни точки.

Лихвеният риск се измерва отделно за всяка от основните валути, в които банката има активни операции и като обща експозиция. Измерването се основава на анализ на несъответствията между лихвочувствителните активи и пасиви по стандартизирани

времеви интервали, отчитане на историческите тенденции и стрес-тест сценарии. Приет е лимит за максималния размер на общата експозиция на банката по този вид риск и се заделя допълнителен вътрешен капитал за лихвен риск от банковия портфейл.

Секюритизация

В Банката не е извършвана секюритизация на активите.

Вътрешнорейтингов подход

Разработена и в процес на внедряване е вътрешнорейтингова система, която се очаква да отговори на изискванията на регулатора за изчисляване на капиталовите изисквания за кредитен риск чрез използване на вътрешни модели. Базел II позволява на банките да калкулират изискуемия регулаторен капитал, използвайки резултатите от техни вътрешни рейтингови системи, подлежащи на одобрение от Надзорния орган. С оглед на горното, работна група от Управление “Управление на риска” разработва вътрешни оценки и модели съгласно Базел II.

Техники за редуциране на кредитен риск

В процеса на поемане на риск банката приема обезпечения при изискване за добра обезпеченост. Добрата обезпеченост е тази, при която са изпълнени следните основни принципи:

1. Реалност – наличие и перфектна документация;
2. Идентичност – обезпечението трябва да бъде ясно конкретизирано;
3. Ексклузивност – банката да е единствен носител на правата върху обезпеченията или привилегирован кредитор;
4. Достатъчност – размерът на обезпечението трябва да бъде достатъчен, за да покрива (до предварително определена степен) задълженията на длъжника през целия период на кредита;
5. Ликвидност – обезпечението трябва да има установима стойност (цена) и да дава възможност за бърза реализация.

Банката приема следните видове обезпечения:

1. ипотека върху недвижим имот и/или вещно право на строеж върху недвижим имот в страната.
2. залог върху цяло търговско предприятие (ЦТП) с опис на основните активи от състава на предприятието;
3. морска ипотека;
4. залог върху въздухоплавателни средства;
5. залог върху вземане на блокирани парични средства по депозитна или разплащателна сметка в банка, както и депозиране на парични средства за обезпечение по сметка на банката;
6. залог върху държавни ценни книжа;
7. пряка, безусловна и пълна гаранция, издадена от първокласни местни банки и чуждестранни банки или други финансови институции;
8. пряка застраховка на рисковата експозиция (напр. “Финансов риск”);
9. залог върху ДМА – машини, съоръжения и оборудване, превозни средства и други;

10. залог върху суровини, материали, стоки, когато условията за съхранение и възможностите за осъществяване на текущ мониторинг удовлетворяват банката;
11. корпоративни гаранции от компании, които имат присъдена добра рейтингова категория;
12. поръчителство от платежоспособни юридически или физически лица за размера на кредита;
13. търговски ценни книжа – запис на заповед, менителница, чек и др.;
14. залог върху дял от търговско дружество или обект на индустриална собственост (патент, марка и др. под.);
15. залог върху бъдещо вземане или върху бъдеща реколта;
16. залог върху вземания по разплащателни сметки на клиента в банката;
17. Банката приема и „финансови обезпечения“ по смисъла на Закона за договорите за финансово обезпечение. Договорът за финансово обезпечение може да бъде договор за залог или договор с прехвърляне право на собственост.

Банката степенува/причислява в различни групи/класифицира приеманите обезпечения в зависимост от степента на риск, произтичаща от възможността да осъществява текущ мониторинг върху предмета на обезпечение, пазарно мотивирания срок за осребряването му (обръщането в пари) и/или поддържане на пазарната стойност в срока на рисковата експозиция.

Обезпечения с най-ниска степен на риск са:

1. залог на вземания за налични парични средства в лева или валута, за която БНБ обявява ежедневен обменен курс, блокирани по разплащателна или депозитна сметка в банката, вкл. депозирани на такива парични средства за обезпечение по сметка на банката;
2. залог върху злато под формата на кюлчета или плочки с тегла, приети от пазарите за злато, скъпоценни камъни и други благородни метали, съхранявани в собствен трезор или при друг депозитар;
3. залог върху държавни ценни книжа;
4. пряка, безусловна и пълна гаранция, издадена от първокласни местни и чуждестранни финансови институции;

Обезпечения с много ниска степен на риск са:

1. първа по ред ипотека върху напълно застрахован жилищен имот, който е обитаван или ще бъде обитаван или отдаван под наем и съотношението “приета стойност на обезпечението/рискова експозиция” е минимум 140%;

Обезпечения с ниска степен на риск са:

1. първа по ред ипотека върху напълно застрахован жилищен имот, когато съотношението “приета стойност на обезпечението /рискова експозиция” е по-малко от 140%;
2. първа по ред ипотека върху напълно застрахован и оценен по реда на настоящите Правила бързоликвиден административен /офис/, търговски или хотелски имот в страната;
3. залог на вземания за налични парични средства в лева или валута, за която БНБ обявява ежедневен обменен курс, блокирани по разплащателна или депозитна сметка в друга банка;

Обезпечения с приемлива степен на риск са:

1. корпоративни гаранции от компании, които имат присъдена добра рейтингова категория;
2. залог върху ДМА – машини, съоръжения и оборудване, превозни средства и други;

3. морска ипотека;
 4. залог върху въздухоплавателни средства;
 5. пряка застраховка на рисковата експозиция или прехвърлена в полза на банката застраховка;
 6. залог върху търговски вземания в случаите, когато е уговорено заложеното вземане да постъпва по блокирана сметка на клиента в банката;
 7. залог върху суровини, материали, стоки и продукцията, когато условията за съхранение и възможностите за осъществяване на текущ мониторинг удовлетворяват банката;
- Обезпечения с висока степен на риск са всички други видове обезпечения.

Общата сума на експозициите след провизии и корекции в стойността и след отчитане ефекта от редуциране на кредитния риск и коригиране на задбалансовата позиция по конверсионни коефициенти към 31 декември 2009 г. е следната:

000 BGN

<i>КЛАС ЕКСПОЗИЦИЯ</i>	<i>БАЛАНСОВА ПОЗИЦИЯ</i>	<i>ЗАДБАЛАНСОВА ПОЗИЦИЯ</i>
<i>Централни правителства и централни банки</i>	977,160	-
<i>Регионални и местни органи на властта</i>	17,695	509
<i>Институции</i>	104,404	-
<i>Предприятия</i>	3,274,491	206,693
<i>Експозиции на дребно</i>	1,670,472	162,162
<i>Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество</i>	1,143,510	4,160
<i>Просрочени позиции</i>	224,860	-
<i>Други позиции</i>	346,164	11,089
ОБЩО:	7,758,756	384,613

Банката разполага с носители, позволяващи последващо прочитане на екран или хартия, на оповестената информация, които може да предостави при поискване.